

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
T.a.v. mevr. N.F. Damen
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Datum	13 augustus 2013	Contact	dhr. drs. J. (Jan) Visscher
Ons kenmerk	B13082012JV	Telefoon	030-27 39 705
Onderwerp	Consultatie goedkeuringswet en uitvoeringswet bij VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap	E-mail	jvisscher@vgn.nl

Geachte mevrouw Damen,

Wij zijn verheugd dat het wetgevingsproces ten behoeve van ratificatie van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap nu formeel van start gaat. De conceptwetsvoorstellen Goedkeurings- en Uitvoeringswet met bijbehorende Memores van Toelichting en de onderliggende juridische en financiële impactanalyses geven blijk van een zorgvuldige voorbereiding. Dat neemt niet weg dat wij bij een aantal onderwerpen kanttekeningen en opmerkingen willen plaatsen. Wij gaan dan ook graag in op uw verzoek d.d. 9 juli 2013 om te reageren op de conceptwetsvoorstellen. Onderstaand treft u onze reactie aan.

Artikel 13 Toegang tot de rechter - verhoor

In aansluiting op de passages in de memorie van toelichting over het verhoren van kwetsbare personen pleiten wij ervoor dat politie en justitie de verhoren in samenspraak met geschoolde gedragswetenschappers voorbereiden én dat deze in voorkomende gevallen (achter een screen) bij het verhoor aanwezig zijn. Wij krijgen regelmatig aanwijzingen dat dit in de huidige situatie niet altijd gebeurt. Reden hiervoor lijkt veelal te zijn dat geen geschikte verhoorkamer en/of geen deskundige zedenrechercheur beschikbaar is. Bij de implementatie van de wet vragen wij er dan ook nadrukkelijk aandacht voor om de capaciteit van geschikte verhoorkamers uit te breiden en hiervoor voldoende zedenrechercheurs te scholen.

Artikel 23 Recht op gezinsvorming

Wat ons betreft is het van groot belang dat het mogelijk blijft om in situaties waarbij verantwoord ouderschap niet mogelijk is, het belang van het toekomstige kind zwaarder te laten wegen dan het recht op gezinsvorming. Wij onderschrijven dan ook uw besluit om de bij de ondertekening afgelegde interpretatieve verklaring bij artikel 23, eerste lid, onder b, te bekrachtigen, omdat u hiermee deze mogelijkheid in stand houdt.

Overigens willen wij er wel op wijzen dat het risico op niet-verantwoord ouderschap geenszins bij alle mensen met een verstandelijke beperking met een kinderwens aan de orde is. Binnen de gehandicaptenzorg wordt veel aandacht besteed aan het ondersteunen van mensen met een verstandelijke beperking met een kinderwens. Vermeldenswaard in dit verband is de koffer '*Kinderen, waar kies ik voor?*', een verzameling spelvormen, handreikingen en aanbevelingen om met cliënten, ouders en collega-hulpverleners over het thema kinderwens en ouderschap in gesprek te gaan (Zie: <http://www.asvz.nl/kinderwensenouderschap/>).

Artikel 29 Participatie in het politieke en openbare leven

Één van de verplichtingen die voortvloeit uit het verdrag betreft de waarborg om kiezers met een handicap bij het uitoefenen van hun kiesrecht, waar nodig, op hun verzoek ondersteuning toe te staan door een persoon van hun eigen keuze. De regering is van mening dat hierin de term "ondersteuning" moet worden opgevat als ondersteuning ten behoeve van een fysieke beperking.

Wij delen deze mening van de regering niet. Al in 2012 heeft de VGN (gezamenlijk met cliëntenorganisaties) bij de regering aandacht gevraagd voor mensen met een verstandelijke beperking die wel kunnen aangeven op wie zij willen stemmen (en dus hun wil kunnen bepalen), maar die in het stembokje niet zelfstandig hun stem kunnen uitbrengen, omdat zij niet kunnen lezen of schrijven. Wij zijn van mening dat ratificatie van het verdrag impliceert dat ook voor deze groep kiezers met een handicap ondersteuning in het stembokje mogelijk moet zijn. Vanzelfsprekend is het hierbij niet de bedoeling dat er inhoudelijke informatie wordt gegeven aan de kiezer. Wij pleiten er dan ook voor om de instructie aan stembureaus hierop aan te passen, evenals deze memorie van toelichting.

Inclusieve samenleving en bewustwording

Naast de concrete maatregelen van partijen gericht op realisatie van het VN-verdrag gaat het er ook om dat de samenleving als geheel nog meer bekend raakt en in contact komt met mensen met een beperking. Het is voor een samenleving niet eenvoudig om ruimte te geven aan mensen met een beperking, zolang er beperkt sprake is van contact met hen. Met diverse prikkels kan de overheid helpen om dat contact op een positieve manier te versterken. Hier zijn in ons land al goede voorbeelden van en die verdienen navolging. Een vorm die vruchten afwerpt is om mensen met (verstandelijke) beperkingen - zo nodig met gerichte ondersteuning - in de lokale samenleving in te zetten. Bijvoorbeeld voor vrijwilligerswerk bij de lokale tennisclub, 'Prokkels' (zie: <http://www.prokkel.nl>) en andere vormen van contact tussen burgers met en zonder beperking. Voorwaarde is dat daarbij oog is voor hoe complex de samenleving is en dat deze juist daardoor voor sommige mensen met een beperking ook overweldigend is. Het kan voor hen dan teveel zijn om 'zomaar' in de samenleving te participeren. Gehandicaptenzorginstellingen worden soms gezien als een plek waar mensen met een beperking afgezonderd worden van de samenleving.

Het zijn echter juist plekken waar op een veilige manier toegewerkt wordt naar een steviger contact tussen enerzijds de lokale samenleving en anderzijds de mensen die door hun ernstige beperking een steun nodig hebben om te participeren. Samen met het sociale netwerk van de cliënt wordt door zorgprofessionals en vrijwilligers zo een context gecreëerd waarin de cliënt vertrouwd kan raken met de samenleving en waarin de samenleving steeds meer vertrouwd kan raken met burgers met een (verstandelijke) beperking. Wat ons betreft zou dit nog explicieter in de Memorie van Toelichting van de Uitvoeringswet tot uiting mogen komen. Vanzelfsprekend zullen wij hieraan graag onze bijdrage leveren en blijven wij ons inzetten om de bewustwording ten aanzien van personen met een handicap te bevorderen.

Inspraak en klachtrecht

Goede mogelijkheden voor mensen met beperkingen om hun stem en eventuele klachten te laten horen zijn van groot belang voor een zorgvuldige implementatie van het VN-verdrag. Om dit te bevorderen zou het onzes inziens nuttig zijn om naast de ratificatie van het VN-verdrag ook het facultatief protocol mee te nemen (zie Memorie van Toelichting van de Uitvoeringswet, p.5).

Tot slot

Wij hopen dat u mede op basis van onze reactie de uiteindelijke wetsvoorstellen wilt aanpassen. Vanzelfsprekend zijn wij graag tot nadere toelichting en overleg bereid.

Met vriendelijke groet,

J. (Hans) Schirmbeck
Directeur

